

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України “Про осіб, які залучалися
до забезпечення проведення заходів, спрямованих на захист
незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України”

1. Мета

Метою розробки проєкту акта є виокремлення на законодавчому рівні правового статусу осіб, які залучалися до забезпечення проведення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, встановлення підтримки, яка надаватиметься цій категорії осіб для визнання їхнього вкладу в забезпечення оборони України.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт акта розроблено Міністерством у справах ветеранів України з метою комплексного виконання пункту 113 Плану пріоритетних дій Уряду на 2024 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16.02.2024 № 137-р.

У зв'язку з тимчасовою окупацією росією АР Крим та м. Севастополя, вторгнення у Донецькій та Луганській областях, широкомасштабного вторгнення з 24 лютого 2022 року, Український народ дає відсіч агресору та веде справедливую війну за відновлення територіальної цілісності та збереження своєї незалежності і суверенітету.

З того часу багато українців стали до лав Сил безпеки та оборони. Водночас, багато осіб було залучено до забезпечення проведення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України.

Слід зазначити, що на сьогодні правовий статус осіб, які залучалися до забезпечення проведення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, визначається Законом України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”.

Цим Законом передбачається надання статусу особи з інвалідністю внаслідок війни та учасника війни працівникам підприємств, установ і організацій, які залучалися до забезпечення участі в антитерористичній операції та здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях.

Особи, які були залучені до участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, віднесені лише до категорії осіб з інвалідністю внаслідок війни у разі якщо вони отримали поранення, контузії, каліцтва або захворювання під час таких заходів.

Однак, віднесення вказаних цивільних осіб до ветеранів війни не відповідає принципу об'єктивності і справедливості, а також певним чином знецінює внесок Захисників та Захисниць, які вступають в бій з ворогом, щоденно ризикуючи своїх життям та здоров'ям.

Відтак, дане питання потребує системного перегляду та виокремлення такої категорії осіб з загального переліку осіб, які віднесені до ветеранів війни.

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000E7F2390055DFD800

Підписувач Калмикова Наталія Фернандівна

Дійсний з 12.09.2024 0:00:00 по 11.09.2026 23:59:59

Мінветеранів

№ 19144/1/5.1-24 від 01.11.2024

Відповідно до статті 3 Конституції України, права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави.

Стаття 8 Основного Закону стверджує, що в Україні визнається і діє принцип верховенства права.

Верховенство права вимагає від держави його втілення у правотворчу та правозастосовну діяльність, зокрема у закони, які за своїм змістом мають бути проникнуті передусім ідеями соціальної справедливості, свободи, рівності тощо. Справедливість – одна з основних засад права, є вирішальною у визначенні його як регулятора суспільних відносин, одним із загальнолюдських вимірів права.

З огляду на викладене, Мінветеранів у тісній співпраці з іншими міністерствами та центральними органами виконавчої влади, місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування, громадськими ветеранськими організаціями, міжнародними партнерами розробило проєкт акта, спрямований на вирішення нагальних проблем в цій сфері, з урахуванням потреб осіб, які залучалися до забезпечення проведення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта пропонується:

1) визначити мету та основні завдання державної політики щодо осіб, які залучалися до забезпечення проведення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, а також встановити принципи такої політики;

2) унормувати поняття та зміст статусу, який мають право отримати особи, які залучалися до забезпечення проведення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, визначивши такий статус як “залучена особа”;

3) визначити категорії осіб, які мають право на отримання вказаного статусу;

4) унормувати, що зазначений статус надається у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

5) забезпечити державну підтримку осіб, які залучалися до забезпечення проведення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, зокрема підтримку у сфері охорони здоров'я, безоплатне надання психологічної допомоги, а для осіб з інвалідністю – соціальної і професійної адаптації. Також передбачити, що органи місцевого самоврядування можуть за рахунок коштів місцевих бюджетів надавати додаткову підтримку особам, які залучалися до забезпечення проведення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України.

З набуттям чинності цим законопроєктом зазначені особи будуть належати до категорії “залучені особи”.

4. Правові аспекти

У відповідній сфері суспільних відносин діють: Конституція України, закони України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, “Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення”, “Про соціальні послуги”, “Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні”, “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” та інші акти законодавства.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта здійснюватиметься в межах коштів бюджетних програм відповідних міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта потребує погодження із Мінфіном, Мінекономіки, Мінцифри, Мінсоцполітики, МОЗ, Міноборони, МВС, СБУ, Службою зовнішньої розвідки, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Національною поліцією, Національною гвардією, Адміністрацією Держприкордонслужби, Адміністрацією Держспецтрансслужби, Адміністрацією Держспецзв’язку, ДСНС.

Проект акта потребує проведення правової експертизи Мін’юстом.

Проведення консультацій з громадськістю буде проведено у формі електронних консультацій з громадськістю на офіційному вебсайті Мінветеранів.

Проект акта стосується прав осіб з інвалідністю та потребує погодження з Урядовим уповноваженим з прав осіб з інвалідністю та громадською спілкою “Всеукраїнське громадське об’єднання “Національна асамблея людей з інвалідністю України”.

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, функціонування і застосування української мови як державної, сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує погодження уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, уповноважених представників всеукраїнських профспілок, їх об’єднань та всеукраїнських об’єднань організацій роботодавців, Уповноваженого із захисту державної мови та Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються зобов’язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов’язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації.

Одночасно із поданням проєкту акта до Міністерства юстиції України для проведення правової експертизи проєкт акта буде надіслано до НАЗК для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

8. Прогноз результатів

Реалізація акта не матиме впливу на ринкове середовище, інтереси суб'єктів господарювання, розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад, ринок праці, рівень зайнятості населення, громадське здоров'я, екологію та навколишнє природне середовище, інші суспільні відносини.

Реалізація акта забезпечить право осіб, які залучаються до забезпечення проведення заходів, спрямованих на захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, на отримання окремого статусу особи, що забезпечувала оборону України.

Реалізація акта позитивно впливатиме на інтереси осіб, що забезпечували оборону України.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава і суспільство в цілому та особи, які брали участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України.	позитивний	Прийняття проєкту та виконання передбачених заходів: - сприятиме забезпеченню прав і свобод осіб, які залучаються до забезпечення проведення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України; - унормує підстави для створення механізмів забезпечення потреб осіб, які залучаються до забезпечення проведення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України.

Міністр у справах ветеранів України

Наталія КАЛМИКОВА

_____ 2024 р.